

Rejdová 2016

„Už po 43-krát sme sa stretli v rázovitej Rejdovej na Gemerskom folklórnom festivale, najväčšom podujatí v regióne, kde sa prezentuje tradičná ľudová kultúra - dedičstvo našich predkov vo všetkých formách a podobách. Festival je známy svojou atmosférou, prostredím, pohostinnosťou, pestrým a bohatým programom nielen za hranicami regiónu, ale aj Slovenska. Počas dvoch dní sa v Rejdovej predstavilo takmer 1000 účinkujúcich a remeselníkov a zavítalo naň viac ako 2500 návštevníkov,“ uviedla Mária Ferenczová z Gemerského osvetového strediska v Rožňave.

Vo štvrtok 18. augusta sa v Rožňave konala Živá pozvánka pre Rožňavčanov a návštevníkov okresného mesta, s folklórnymi súbormi Dubina a Haviarik z Rožňavy. Krátkymi programovými blokmi v Dome tradičnej kultúry Gemera a na Námestí baníkov pútili pozornosť divákov a oznamovali, že Gemerský folklórny festival v Rejdovej začína.

„V piatok, napriek daždivému predpoludniu, sa v Rejdovej chystalo a dokončovalo, aby sme privítali návštevníkov a účinkujúcich tak ako sa patrí. Účastníci muzikantskej dielne, ktorú organizovalo Gemerské osvetové stredisko v Rožňave sa pripravovali na svoj spoločný koncert, hostujúci zahraničný súbor z poľského Koniakówa spestroval atmosféru v uliciach obce a účinkujúce skupiny spevom dopĺňali festivalovú atmosféru,“ dodala Mária Ferenczová. Účinkujúci v piatkovom programe sa sústredili pred kostolom, aby sa zúčastnili slávnostných Služieb Božích, ktoré sa každoročne vďaka Cirkevnému zboru ECAV a jeho hosťom konajú za zachovanie tradícií v našom regióne. Prijemným spestrením programu Bohoslužieb bol blok duchovných piesní v podaní Hanky Servickej z Prešova. V miestnej fare ECAV sa už tradične otvára výstava, ktorá počas dvoch festivalových dní ponúka návštevníkom možnosť pokochať sa výtvarnými dielami, fotografiami či múzejnými exponátmi, ktoré v minulosti nechýbali v žiadnej domácnosti či gazdovstve. Tento rok výstavu pripravili pracovníci múzea na tému Pastierstvo na Gemeri v zbierkach Banického múzea v Rožňave. Domáci už v prvý festivalový deň pripravili pre účastníkov festivalu zaujímavé sprievodné podujatia i ochutnávku „rejdovských pekerajov“. Okrem občerstvenia vo dvoroch ponúkali rôzne jedlá, nechýbali ani gemerské halušky a pirohy.

Úvod slávnostného otvorenia 43. Gemerského folklórneho festivalu Rejdová 2016 na malej scéne patril domácej folklórnej skupine Hôra a Ľudovej hudbe Ondreja Hlaváča. Starostka obce Rejdová Slávka Krišťáková a riaditeľka Gemerského osvetového strediska v Rožňave Helena Novotná srdečne privítali návštevníkov a odovzdali javisko účinkujúcim kolektívom. Mladí hudobníci z rôznych kútov Slovenska si celý týždeň osvojovali techniku hrania na rôznych ľudových nástrojoch, aby naďalej zachovávali tradičnú hudobnú kultúru. Diváci ich snahu a zručnosť ocenili srdečným potleskom. V programe „Ďakovanka zo serca“ boli ocenení nositelia tradícií a kolektívy ktoré v tomto roku si pripomínajú svoje jubileá, vo veľkej miere sa zaslúžili o to, že tradície našich predkov sa zachovali do súčasnosti a majú svojich pokračovateľov. K oceneniam pridali aj účinkujúci svoje programy, piesne z Nižnej Slanej v podaní folklórnej skupiny Slanka, zvykoslovné pásmo folklórnej skupiny Gočovian z Gočova, gemerský blok piesní ľudovej hudby Ondreja Hlaváča a tanečné číslo folklórnej skupiny Stromiš z Vlacha. Spevák duchovných a ľudových piesní Hanka Servická s ľudovou hudbou Dribna uviedli hodnotný program zo svojho bohatého repertoáru. Potom už pódium patrilo folklórnej skupine z neďalekého Telgártu a hostujúcemu poľskému súboru Koniaków. Vo dvore u Brehalu sa po zotmení premietalo festivalové kino a v rôznych kútoch obce sa veselilo pri muzikách.

V sobotu ráno sa od skorých hodín domáci pripravovali dvory, účinkujúci si svoje programy skúšali v amfiteátri a na malej scéne. Rejdovskí šindliari už na pľacu strúhali šindle, domáce ženy sekali a česali ľan, priadli, navíjali, tkali, paličkovali, ale aj prali a bielili plátno.

Takmer po celej obci domáci vystavili svoje výrobky, napr. maľované vajíčka, starožitnosti, drevené úžitkové predmety, výšivky, periny, kroje, kožené výrobky a ďalšie. O 11.00 hodine po otvorení Rejdovských dvorov folklórna skupina Bystránky uviedla na malej scéne ukážku uväzovania šatiek v Rožňavskom Bystrom. "Záujem zo strany návštevníkov o súťaže v ručnom strúhaní šindľov a viazaní šatiek bol pomerne veľký. V budúcnosti im musíme vyčleniť väčší časový priestor, aby sme uspokojili všetkých," doplnila Mária Ferenczová.

Detský programový blok „Eniki, beniki...“ uviedli detské folklórne súbory Haviarik z Rožňavy, Gemerčatá z Dobšinej, Malý Stromíš z Vlachova a ich malí sólisti. Pútavý program a výkony najmenších folkloristov prilákali do hľadiska množstvo divákov, ktorí ich odmenili srdečným potleskom.

Krojovaný sprievod obcou do amfiteátra je zážitok pre návštevníkov festivalu, ktorí lemujú celú trasu. Účinkujúce kolektívy v tradičných pestrých krojoch spevom a tancom vytvárajú neopakovateľný obraz. Na veľkej scéne v amfiteátri v Rejdovej za Hamrom 43. Gemerský folklórny festival vyvrcholil. Po „Privítanke“ starostkou obce Rejdová Slávkou Krišťákovou divákov pozdravila vedúca odboru kultúry Košického samosprávneho kraja Jana Kováčsová a riaditeľka Gemerského osvetového strediska v Rožňave Helena Novotná. Sviatočnú atmosféru podporilo pestré pozadie scény vytvorené zástupcami účinkujúcich folklórnych kolektívov z Gemera so svojimi ornamentníkmi.

„Vôňa Gemera“ - programový blok gemerských folklórnych kolektívov a jednotlivcov naplno rozvinul jeho nosnú myšlienku, bohatstvo gemerského folklóru, tradičnej ľudovej kultúry a lásku všetkých účinkujúcich k ľudovému spevu a tancu. Tematická pestrosť a rozmanitosť jednotlivých výstupov spojená do jedného celku ponúkla divákovi zvyky a obyčaje popretkávané speváckymi tanečnými číslami z iného pohľadu. Krásu gemerského folklóru v tomto programe prezentovali folklórne skupiny, súbory ich ľudové hudby a sólisti - Bučina z Pače, Bystránky z Rožňavského Bystrého, Dubina z Rožňavy, Gemer z Dobšinej, Genšenky z Honiec, Hôra z Rejdovej, Lehoťanka z Čiernej Lehoty, Radzim z Vyšnej Slanej, Stromíš z Vlachova, Vepor a heligónkári z Klenovca .

Folklór goralov spod Sliezkych Beskýd ponúkol Zespół Regionalny Koniaków z poľského Koniakówa. Napriek tomu že členovia súboru boli pomerne mladí, dokázali divákovi priblížiť charakter svojho regiónu a obce, ktorá je známa typickou „koniakowskou čipkou“. Nálada postupne gradovala aj vďaka východniarskemu temperamentu, ktorý predstavili v plnej paráde členovia folklórneho súboru Starišan z Prešova. Napriek tomu, že je to seniorský kolektív, svojím programom udržal pozornosť divákov až do konca. Záver 43. Gemerského folklórneho festivalu patril 50-ročnej Maríne zo Zvolena. Ani ochladenie divákov neodradilo, aby si vychutnali tento program a výkony jej členov odmeňovali potleskom.

Okrem spomínaných scénických programov, aj v amfiteátri mali návštevníci v ponuke sprievodné podujatia. Nechýbal tradičný bohatý jarmok ľudových remesiel. Prvýkrát sa predstavil Dom tradičnej kultúry Gemera s textilnou dielňou kde si deti, ale aj dospelí vyrábali bábiky, náramky, tkané kabelky, koberčeky a iné. V Astrokútiku sa záujemcovia o túto oblasť dozvedeli množstvo zaujímavostí a tiež mohli pozorovať rôzne úkazy. Vedľa si deti mohli vymaľovávať vo výtvarnej dielni ktorú pripravila obec Rejdová, zaujímavá bola aj prezentácia obce Pača, ktorá ju pripravila aby návštevníci viac spoznali ich obec, dozvedeli sa o jej zaujímavostiach a pamiatkach. Nechýbali ani zábavnejšie formy či občerstvenie pre návštevníkov.

Gemerský folklórny festival Rejdová 2016 sa úspešne skončil vďaka dobrému počasiu, ale aj snahe všetkých organizátorov, spolupracovníkov a partnerov, ktorí ho pravidelne podporujú so zámerom, aby sa tradičná ľudová kultúra a gemerský folklór šírili a uchovávali pre ďalšie generácie. Tešíme sa spolu s našimi priaznivcami na jeho 44. ročník.